

اخبار

پوشش ریسک با به کارگیری معاملات سوآپ حامل های انرژی

دبیر کمیته تخصصی فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: سوآپ به عنوان یک قرارداد برای اهدافی همچون پوشش ریسک یا کسب سود از محل پیش بینی روند آینده بازار مورد استفاده قرار می گیرد.

به گزارش ایرنا، مجید پیره در زمینه ماهیت معاملات سوآپ حامل های انرژی اظهار داشت: قرارداد سوآپ قراردادی به منظور معاوضه دو دارایی معین است که طبق ضوابط خاصی بین طرفین منعقد می شود.

وی درباره تجارب سایر کشورها در حوزه سوآپ گفت: در بازار سرمایه کشورهای توسعه یافته، قرارداد سوآپ به عنوان قراردادی برای اهدافی همچون پوشش ریسک یا کسب سود از محل پیش بینی روند آینده بازار مورد استفاده قرار می گیرد.

دبیر کمیته تخصصی فقهی سازمان بورس در خصوص جزئیات موافقت کمیته فقهی سازمان بورس با معاملات سوآپ حامل های انرژی افزود: در بازار سرمایه ایران پس از آنکه کمیته تخصصی فقهی موافقت خود را با ابعاد فقهی قرارداد آتی و اختیار معامله اعلام کرد، در ادامه موضوع قرارداد سوآپ به عنوان سومین نوع از قراردادهای مشتقه در دستور کار قرار می گیرد.

وی تأکید کرد: از آنجایی که تبادل دو کالا از مسائلی است که در حوزه فقه معاملات در مباحث مرتبط با برای عملی قرار می گیرد، کمیته تخصصی فقهی در جلسه اخیر جمع بندی خود را در رابطه با قرارداد سوآپ ارائه کرد. عضو کمیته فقهی در ادامه گفت:

طبق مصوبه ای که کمیته فقهی در خصوص سوآپ حامل های انرژی داشت، این کمیته به صورت مشروط با قرارداد سوآپ حامل های انرژی با توجه به چهارچوب مدنظر موافقت کرد.

پیره در پایان در مورد مسائل مورد تأکید کمیته فقهی در خصوص سوآپ حامل های انرژی بیان داشت: براساس بندهای مصوب در معاملات سوآپ انرژی، اگر دو کالایی که قرار است با یکدیگر معاوضه شوند همجنس باشند و این دو کالا مکین یا موزون باشند، باید مقدار دو کالا با هم برابر باشد، در غیر این صورت به لحاظ شرعی مشکل خواهد داشت. وی ادامه داد:

همچنین تبدیل یک قرارداد به دو قرارداد هم از دیگر راهکارهایی بود که در مصوبه کمیته تخصصی فقهی به عنوان راهکاری برای اجرای کرد سوآپ حامل های انرژی در بازار سرمایه مطرح شده است.

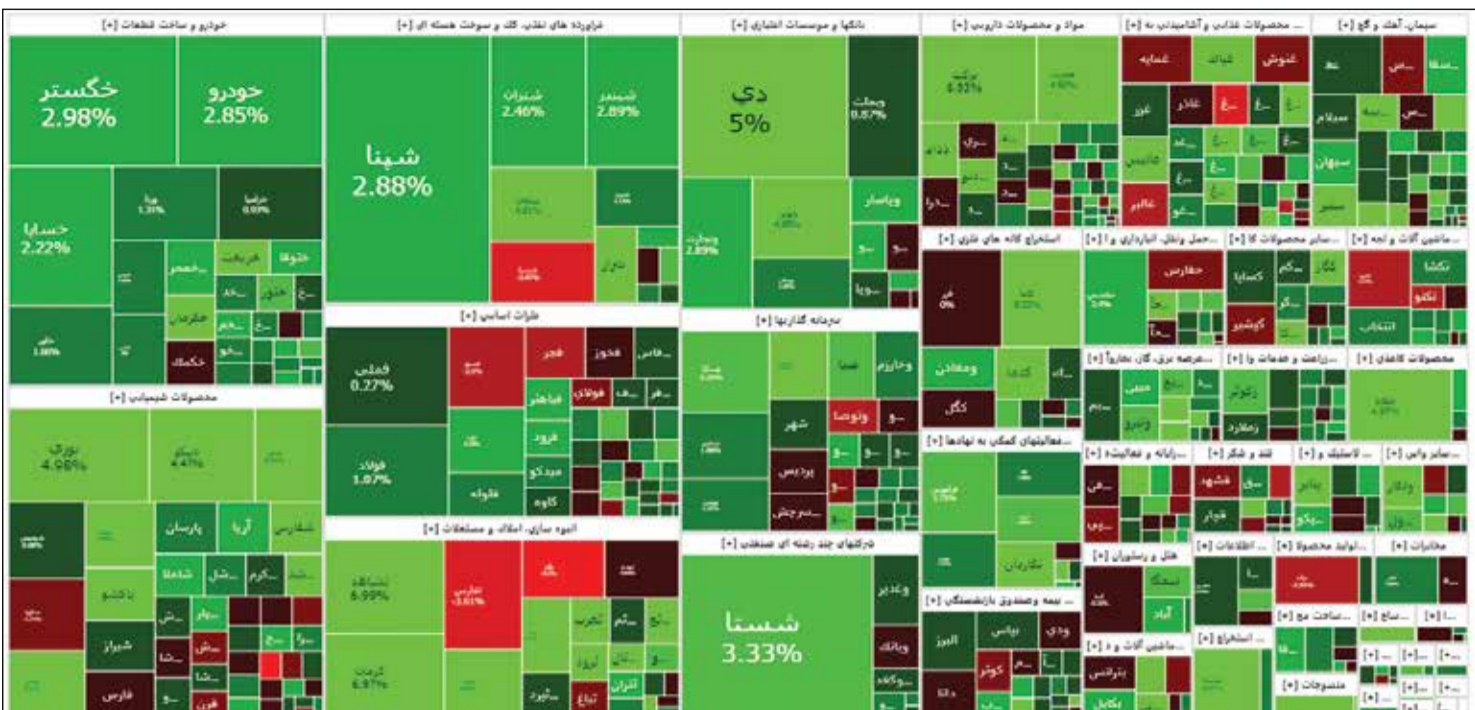
شرایط خرید کامیون امپاور و فورس در بورس کالا

بورس کالای ایران شرایط خرید کامیون امپاور و فورس را برای عرضه روز سه شنبه هفته جاری (۱۴ شهریور) اعلام کرد.

به گزارش کالا خبر، در نامه مدیر بازرسی و امور اعضای بورس کالای ایران در خصوص خرید خودرو کامیون امپاور و فورس متعلق به بهمن دیزل که قرار است ۱۴ شهریور در بورس کالا عرضه شود، آمده است: مهلت ثبت سفارش ساعت ۸ روز سه شنبه ۱۴ شهریورماه است. میزان پیش دریافت خرید محصول به میزان ۱۰ درصد است. هر کد ملی (اشخاص حقیقی) صرفاً امکان ثبت سفارش یک دستگاه خودرو و هر شناسنامه ملی (اشخاص حقوقی) امکان ثبت سفارش حداکثر سه دستگاه خودرو دارند.

اشخاصی که در عرضه های قبلی موفق به خرید خودرو شده اند و از ابتدای سال ۱۳۹۸ از شرکت های خودروسازی خودرو خریداری کرده اند نیز امکان ثبت سفارش دارند.

امروز ۳۰ دستگاه کامیون امپاور و فورس ۳۰ دستگاه کامیون امپاور کمپرسی و ۳۰ دستگاه فورس کابین خوابدار با وزن ۱۲ تن بدون کاربری در بورس کالا عرضه می شود.

چراغ سبز شاخص ها به تغییر نرخ محاسباتی محصولات

تغییر ارز محاسباتی نرخ خوراک پتروشیمی ها و نرخ پایه محصولات شرکت های پالایش نفت و پتروشیمی عرضه شده در بورس کالا با رشد شاخص های بازار سهام همراه شد

بازار سهام

سعید رشیدی نوبتدگانی

خبرنگار

معاملات بازار سهام ایران در سومین روز هفته تحت تأثیر اخبار منتشر شده مبنی بر تغییر نرخ ارز محاسباتی قیمت پایه کالاهای عرضه شده در بورس های کالایی قرار داشت.

دیروز، براساس اعلام بانک مرکزی، از این پس ارز محاسباتی نرخ خوراک پتروشیمی ها و نرخ پایه محصولات شرکت های پالایش نفت و پتروشیمی عرضه شده در بورس های کالایی،

براساس نرخ فروش حواله (احتمالاً دلار) مرکز مبادله ارز و طلای ایران محاسبه می شود و در نرخ گذاری این اعلام، دیگر ارز ثابت ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی مینا نخواهد بود.

به نظری می رسد این موضوع باعث شد تا در معاملات روز دوشنبه، انتظارات سهامداران درخصوص سودسازی شرکت ها بشدت مثبت شود و متعاقباً نماگرهای اصلی بازار با شدت بیشتری به نسبت روزهای گذشته افزایش یابند.

به این ترتیب در معاملات دیروز، شاخص کل بورس با رشد ۲۴ هزار و ۴۹۵ واحد، به ارتفاع ۲ میلیون و ۱۳۶ هزار و ۱۴۲ واحد رسید.

شاخص کل هم وزن بورس نیز در پی

سبزپوشی ۲۴۶ نماد از ۴۲۲ نماد معامله شده، حدود ۷ هزار و ۲۶۳ واحد قد کشید و به محدوده ۷۲۱ هزار واحد رسید.

در فرابورس نیز رشد تقاضا و افزایش قیمت در اکثر نمادها مشهود بود و شاخص کل این بازار به پشتوانه ۲۲۱ نماد از ۳۹۰ نماد معامله شده، افزایش ۲۱۷ واحدی را تجربه کرد و کار خود را در عدد ۲۶ هزار و ۵۷۲ واحد پایان داد.

تقویت فشار تقاضای اعلام

تغییرات نرخ ارز محاسباتی

اعلام خبر رسمی حذف دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی برای محاسبات نرخ پایه محصولات عرضه شده در

بورس کالا هرچند خبر خوبی برای تولیدکنندگان محصولات نهایی داخلی و مصرف کنندگان نبود، اما موجی از امیدواری را در بازار سرمایه به دنبال داشت.

با توجه به آمار معاملات به نظری می رسد انتشار این خبر باعث شد کدهای حقیقی که تا قبل از ساعت ۱۰ در سمت عرضه قرار داشتند؛ تغییر موضع دهند و کفه تقاضا را سنگین کنند.

خریدهای حقیقی در پایان معاملات، شاخص ورود و خروج پول این طیف از معامله گران را مثبت کرد و آنها (به طور خالص) سهامی به ارزش ۳۵۸ میلیارد تومان را از حقوقی ها خریداری و اصطلاحاً پول را به معاملات سهام وارد

۳۵۸

میلیارد تومان

خالص ارزش سهام انتقال یافته از سهامداران حقوقی به حقیقی در معاملات روز دوشنبه

کردند. بر پایه خبر منتشر شده از طرف روابط عمومی بانک مرکزی ایران، قیمت پایه فروش محصولات پتروشیمی ها و پالایشگاهها در بورس های کالایی به حدود ۳۷ هزار و ۵۰۰ تومان، می رسد.

در مقابل، ارز مینای محاسبات نرخ خوراک گاز پتروشیمی ها نیز با همین عدد محاسبه می شود که می تواند هزینه ریالی تأمین انرژی را برای صنایع کاهش دهد.

محاسبات نشان می دهد، بر پایه نرخ ارز ۳۷ هزار و ۵۰۰ تومانی و به فرض تعیین نرخ خوراک گاز، حدود ۱۳ الی ۱۷ سنت، نرخ ریالی خوراک پتروشیمی ها بین ۵ تا ۶ هزار و ۳۰۰ تومان متغییر خواهد شد که برای شرکت های صادرات محور و شرکت هایی که محصولات آنها بر مبنای نرخ های جهانی قیمت گذاری می شود، خبر بسیار خوبی است.

هیچ نمادی در بورس صف فروش نشد

در معاملات دیروز تعداد صف خرید در بورس ۲۸ و در فرابورس ۶۲ عدد گزارش شد.

این درحالی است که هیچ صف فروشی در بورس تا پایان باقی نماند و تعداد صف های فروش فرابورس به عدد ۳۵ رسید.

روز دوشنبه، نمادهای «تاپیکو»، «شستا» و «شمینا» بیشترین تأثیر مثبت را بر افزایش شاخص کل بورس داشتند.

نمادهای «آریا»، «صبا» و «وسپهر» همین نقش را در فرابورس ایفا کردند. «پتایر» در بورس و «حآسا» در فرابورس بیشترین افزایش قیمت را به خود اختصاص دادند. همچنین نماد «شستا» بیشترین حجم معاملات را به خود اختصاص داد.

در بین گروه ها نیز معاملات داغ فرآورده های نفتی جهت ساز بازار دیروز بود و این گروه شاهد بیشترین ورود پول حقیقی و شانه به شانه گروه «خوراک» شاهد بیشترین ارزش معاملات نیز بود. همینطور گروه «سایر معادن» بیشترین رشد قیمت را داشت.

نماد «خوراک» نیز بیشترین حمایت حقوقی را به ثبت رساند. «شمینا» و «شستا» عنوان بیشترین ورود پول حقیقی و بیشترین ارزش خرید حقیقی را نیز از آن خود کردند.

درآمد ۲۰ همتی متانولی های بورسی در ۵ ماهه نخست سال

مقایسه حجم و ارزش فروش کل و صادراتی متانول سازان بورسی منتهی به ۱۴۰۲/۵/۳۱							
نماد	حجم فروش کل	تغییرات	ارزش فروش کل	تغییرات	حجم صادراتی	تغییرات	ارزش صادراتی
شفن	۴۲۴۳۶۶	-۹٫۲٪	۳۸۷۰	۱٫۴٪	۲۵۰۹۹۸	-۲۳٪	۲۵۲۹
زاگرس	۱۶۲۶۵۱۰	-۵٫۴٪	۱۱۴۰۲	۸٫۷٪	۱۰۷۱۸۲۹	-۸٪	۱۰۸۱۴
شخارک	۴۳۰۷۴۴	۱۸٫۸٪	۴۹۶۳	۱۹٪	۴۳۰۷۴۴	۴٫۸٪	۴۹۶۳
جمع	۲۴۹۱۶۲۰	-۴٫۵٪	۲۰۲۳۵	۹٫۵٪	۱۷۳۵۵۷۱	-۸٫۹٪	۱۸۳۰۶

مقایسه میزان مصرف انرژی در تولیدکنندگان متانول بورسی منتهی به ۱۴۰۲/۵/۳۱							
نماد	حجم مصرف گاز خوراک	تغییرات	قیمت گاز خوراک	تغییرات	حجم مصرف گاز سوخت	تغییرات	قیمت گاز سوخت
شفن	۳۳۴۴۴۸	۳٫۵٪	۲۰۰۳	۲۱٫۸٪	۱۰۴۴۰۴	-۱۶٪	۳۱۵
زاگرس	۹۹۷۳۸۷	-۶٫۹٪	۵۸۲۱	۸٫۵٪	۶۲۱۰۵	-۵٫۵٪	۱۸۳
شخارک	۳۲۶۶۲۳	۲٫۴٪	۲۲۶۸	۱۸٫۵٪	۱۶۹۱۲۹	۲٫۵٪	۴۷۱
جمع	۱۶۵۸۴۵۸	-۳٫۲٪	۱۰۰۹۲	۱۳٪	۳۳۵۶۳۸	-۵٫۵٪	۹۶۹

ریالی این صنعت بیش از ۹/۵ درصد افزایش یافت و به محدوده ۲۰ هزار میلیارد تومان رسید.

به گزارش «ایران اقتصادی» و به نقل از چاپک آنلاین، شرکت های متانولی در سال ۱۴۰۲، به دلیل افزایش نرخ تعرفه صادراتی، هزینه های گمرکی،

افزایش هزینه های حمل و نقل دریایی و همچنین افزایش هزینه خدمات جانبی، با مشکلات زیادی روبه رو شدند. در سال جاری با افزایش تولید متانول در کشورهای چین و حوزه خلیج فارس، قیمت ها بشدت کاهش یافت و تا بهار سال ۱۴۰۲ به زیر محدوده ۲۴۰ الی ۳۰۰ دلار در هر تن رسید. همچنین دولت براساس بودجه مصوب سال ۱۴۰۲، اعلام کرد که نرخ گاز خوراک پتروشیمی ها و پالایشگاهها را تا سقف ۷ هزار تومان بالا خواهد برد.

این موضوع باعث شد مدیران برخی شرکت ها از عدم بصره بودن تولید متانول در این شرایط خبر دهند. به گفته مدیران فعال در صنعت، با افزایش نرخ گاز خوراک پتروشیمی ها از ۵ به ۷ هزار تومان، هزینه تولید هر تن متانول از حدود ۲۰۰ به ۲۴۰ دلار افزایش می یابد و این موضوع در شرایطی که نرخ جهانی فروش هر تن متانول به همین محدوده رسیده بود، تولید را با چالش جدی روبه روی کرد.

ضمن اینکه شرکت های ایرانی، متانول خود را زیر قیمت های میانگین جهانی به فروش می رسانند و این نیز عاملی می شد که در نهایت شرکت ها با زیان روبه رو شوند.

از طرفی، توسعه پتروشیمی های تولیدکننده متانول در ایران تنها با هدف صادرات بود و درحال حاضر تولید این محصول بسیار بیشتر از نیاز داخلی صورت می پذیرد که این موضوع باعث می شود شرکت ها در مواجهه با رکود و کاهش قیمت جهانی از قدرت رقابت پذیری کمتری برخوردار باشند.

این موارد در معاملات سهام آنها نیز تأثیرگذار بود و قیمت سهام آنها از اواسط اردیبهشت ماه تا پایان مردادماه، بیش از ۴۰ درصد کاهش یافت. روندی که با توجه به تصمیم دولت برای اصلاح نرخ محاسباتی خوراک پتروشیمی ها و همچنین افزایش نسبی قیمت های جهانی محصولات تا حدودی تعدیل شد و قیمت سهام آنها نیز شروع به افزایش کرد.

بررسی روند تغییرات قیمت متانولی ها نشان می دهد، از زمان اعلام خوراک پالایشگاهها نماد «شخارک» ۱۸ درصد، نماد «زاگرس» ۲۰ درصد و «شفن» ۱۵ درصد افزایش قیمت داشته اند که البته با توجه به فاصله زیاد آنها از سقف ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۲، همچنان زیان سهامداران آنها جبران نشده است.

در حال حاضر قیمت متانول آسیا به حدود ۳۱۵ تا ۳۵۰ دلار در هر تن رسیده و با توجه به افزایش نسبی نرخ نفت و فرآورده های نفتی، تقاضا برای این محصول نیز کمی کاهش یافته است. اما براساس برآوردهای انجام شده، نرخ خوراک گاز شرکت های متانولی، پس از تجدیدنظر مجلس و بازگشت به فرمول محاسباتی سال ۱۳۹۴، تا محدوده ۲۰۰

الی ۲۱۵ دلار خواهد بود و این موضوع بار دیگر حاشیه سود عملیاتی و خالص شرکت ها را مثبت خواهد کرد.

صادرات متانولی ها به ۱۸ همت رسید

در جدول تغییرات حجم و ارزش فروش کل و صادراتی متانولی های بورسی با یکدیگر مقایسه شده است.

براساس ارقام موجود در جدول، حجم فروش متانول سازان تا پایان مردادماه ۱۴۰۲ به حدود ۲ میلیون و ۴۹۱ هزار تن رسیده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۴/۵ درصد کاهش یافته

است. با این حال، ارزش فروش این صنعت در ۵ ماهه نخست سال با رشد ۹/۵ درصدی روبه رو شده و به ۲۰ هزار میلیارد تومان رسیده است.

از نظر صادراتی نیز با وجود کاهش ۸/۹ درصدی حجم صادرات، ارزش صادرات آنها حدود ۱۱ درصد افزایش یافته و به ۱۸ هزار و ۳۰۶ میلیارد تومان رسیده است.

حجم مصرف گاز متانولی ها حدود ۳ درصد کاهش یافت. بررسی میزان گاز خوراک و گاز سوخت مصرفی سه پتروشیمی تولیدکننده محصولات متانولی نشان می دهد،

این شرکت ها تا پایان مردادماه حدود ۳۲ درصد گاز خوراک و ۵/۵ درصد گاز سوخت کمتری مصرف کرده اند.

با این حال هزینه گاز سوخت آنها حدود ۳۶ درصد و هزینه گاز خوراک آنها حدود ۱۳ درصد افزایش یافته است. به نظر می رسد نرخ های کنونی با توجه به سقف ۷ هزار تومانی تعیین شده و می تواند بنا به تعدیلات انجام شده حدود ۱۳ درصد کاهش یابد.

در جدول زیر تغییرات مصرف و هزینه گاز متانولی های بورسی تا پایان مردادماه ۱۴۰۲ با یکدیگر مقایسه شده است.